

Forslag

til

Lov om ændringer i postloven.

Fremsat den 3. februar 1965 af *ministeren for offentlige arbejder*.

§ 1.

I postloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 312 af 14. august 1963, foretages følgende ændringer:

1. § 1. a. affattes således:

„a. Brevforsendelser, hvortil henregnes breve, brevkort, tryksager, vareprøver og blandede forsendelser (tryksager og vareprøver under fællesomslag), når de er forsynede med adresse. Breve, tryksager og blandede forsendelser må ikke veje over 1 kg og vareprøver ikke over 500 g, hvilket ligeledes gælder indholdet af vareprøver i en blandet forsendelse; tryksager, der udelukkende indeholder reliefskrift eller punkt-skrift til brug for blinde, eller det særlige papir, der anvendes til sådan skrift, må dog veje indtil 7 kg.“

2. § 2 affattes således:

„§ 2. Postvæsenet er bemyndiget til at overtage andre med dets virksomhed forenelige forretninger, såsom besørgelse af forretningspapirer som en særlig forsendelsesart, postgiro, bekræftelse af indholdet af postforsendelser, forsikring af postforsendelser ud over den angivne værdi, udstedelse af postkreditiver og identitetskort, omdeling af postforsendelser, som ikke er forsynet med adresse, befordring af rejsende og gods og bestyrelse af færgesteder. De nærmere bestemmelser, herunder taksterne, fastsættes af ministeren for offentlige arbejder.“

3. § 8 udgår.

Min. f. off. arbejder G.P.T. j. III 1965 nr. 1277.

79 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

4. I § 14 udgår sidste stykke. („Overtrædelse . . . . . (§ 24)“).

5. § 15, I. a. affattes således:

„I. a. For frankerede brevforsendelser:

1. Breve:	øre
Af vægt 50 g og derunder	40
- - over 50 g og indtil 250 g . .	70
- - - 250 g - - 1 kg . . .	150
2. Enkelte brevkort	30
3. Brevkort med betalt svar	60
4. Tryksager:	
Af vægt 50 g og derunder	20
- - over 50 g og indtil 250 g . .	35
- - - 250 g - - 1 kg . . .	100

For tryksager af vægt 7 kg og derunder, der udelukkende indeholder reliefskrift eller punkt-skrift for blinde, fastsættes taksten af ministeren for offentlige arbejder.

5. Vareprøver:	øre
Af vægt 50 g og derunder	20
- - over 50 g og indtil 250 g . .	35
- - - 250 g - - 500 g . . .	100

6. Blandede forsendelser:
Som for tryksager.“

6. § 15, I. b. affattes således:

„I. b. For adresserede brevforsendelser, der af samme afsender indleveres i et stort antal eksemplarer, og som med hensyn til indleveringstidspunkt og forudbehandling er således tilpasset posttjenesten, at postvæsenet derved opnår en arbejdslettelse, er ministeren for offentlige arbejder bemyndiget til at bestemme, at der efter nærmere af ham fastsatte regler ydes afsenderen en

i forhold til arbejdslettelsen passende godtgørelse, dog ikke over 20 pct. af den for tryksager af samme vægt gældende takst.“

7. Som ny § 15, I. c. indsættes:

„I. c. Ufrankerede og delvis frankerede breve og brevkort udtakseres i en porto svarende til det dobbelte af den manglende franko efter taksten ovenfor under a. nr. 1. og 2.

Ufrankerede eller delvis frankerede tryksager, vareprøver eller blandede forsendelser modtages ikke til postbesørgelse.“

8. § 15, II. a. affattes således:

„II. a. For frankerede pakker:	øre
Af vægt 1 kg og derunder	150
- - over 1 kg og indtil 5 kg . . .	200
- - - 5 - - - 10 - . . .	350
- - - 10 - - - 15 - . . .	600
- - - 15 - - - 20 - . . .	1100“

9. I § 15, III. stk. 1, ændres „60 øre“ til „80 øre“.

13. § 15, VIII. a., stk. 3, affattes således:

„Portoen er følgende:

1. Nummerporto.

Pr. nummer af gennemsnitsvægt indtil 50 g for dagblade og indtil 35 g for andre aviser (hosstående beløb multipliceres med nummerantallet i terminen), dog betales for mindst 3 numre pr. termin . . . . .

2. Overvægtsporto.

Pr. 100 g overvægt (af dagblade, hvis gennemsnitsvægt overstiger 50 g, og af andre aviser, hvis gennemsnitsvægt overstiger 35 g. Overvægten beregnes ved fra vægten af et komplet aviseksemplar at drage en vægtstørrelse = 50 g for dagblade og 35 g for andre aviser multipliceret med nummerantallet i terminen)..

3. Abonnementsporto.

For modtagelse af abonnement og den dermed forbundne opbevaring og afregning pr. abonnement

pr. kvartal eller kortere termin	150 -
pr. halvår	180 -
pr. helår	240 -

Der må for hver termin betales abonnementsporto for mindst 200 eksemplarer, såfremt post- og telegrafvæsenet skal modtage abonnement på avisen.

10. § 15, V. affattes således:

„V. For postanvisninger:	øre
Beløb af 1.000 kr. og derunder	80
for hver 1.000 kr. yderligere	50

Denne porto skal forudbetales af afsenderen.“

11. § 15, VI. affattes således:

„VI. For postoprævninger:	øre
Beløb af 1.000 kr. og derunder	150
for hver 1.000 kr. yderligere	75

samt portoen for den forsendelse, på hvilken postoprævningen er taget.

Ufrankerede eller delvis frankerede forsendelser med postoprævning modtages ikke til postbesørgelse.“

12. § 15, VII, stk. 1, affattes således:

„VII. For postindkasseringer:	øre
Beløb af 1.000 kr. og derunder	150
for hver 1.000 kr. yderligere	75“

	Dagblade (mindst 6 gange ugentlig)		Andre aviser	
	A.	B.	A.	B.
1. Nummerporto.	6,6 øre	4,4 øre	11,2 øre	8,1 øre
2. Overvægtsporto.	9,7 -	6,4 -	12,8 -	9,0 -
3. Abonnementsporto.				
pr. kvartal eller kortere termin	150 -	150 -	150 -	150 -
pr. halvår	180 -	180 -	180 -	180 -
pr. helår	240 -	240 -	240 -	240 -

4. Anmeldelsesporto.	Dagblade		Andre aviser	
	(mindst 6 gange ugentlig)			
	A.	B.	A.	B.
For ekspedition og forsendelse af anmeldelser over anmeldte aviseksemplarer pr. eksemplar (såvel dagblade som andre aviser) pr. kvartal eller kortere termin..	35 øre	35 øre	35 øre	35 øre“

14. § 15, VIII. c. affattes således:

„c. For aviser fra udgivere til bladforhandlere eller bladuddelere udgør portoen dog, når aviserne af udgiveren indleveres pakkede og forsynede med adresse (udgiverkorsbånd) og afhentes af adressaten, 5 øre pr. korsbånd plus 19,5 øre pr. ½ kg eller del deraf af den samlede vægt af de på én gang af samme avisudgiver indleverede udgiverkorsbånd. For aviser, der opfylder de ovenfor for takst B fastsatte betingelser, er portoen for udgiverkorsbånd dog 5 øre pr. korsbånd plus 13 øre pr. ½ kg.“

15. § 15, XVIII. affattes således:

„XVIII. Ufrankererede eller delvis frankerede forsendelser af de arter, der ifølge de foranstående regler ikke modtages til postbesørgelse i ufrankeret eller delvis frankeret stand, kan, når de måtte være kommet i postvæsenets værge, fremsendes til adressaten udtakseret i det dobbelte af den manglende franko efter taksten for frankerede forsendelser af tilsvarende art, dog højst den manglende franko med tillæg af 2 kr.

Ministeren for offentlige arbejder kan fastsætte et minimum for den porto, der opkræves for ufrankererede eller delvis frankerede breve og brevkort og andre forsendelser.“

16. § 24 affattes således:

„§ 24. a. Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 1. c., 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12 og 13 straffes med bøde.

b. For overtrædelse af § 1. c. fastsættes bøden til en femtedel af det ulovligt forsendte pengebeløb, dog ikke over 20 kr.

c. I de i §§ 5 og 6 omhandlede tilfælde kan bøderne efter forholdene pålægges den, der har påtaget sig den ulovlige besørgelse, eller afsenderen eller begge.

Der skal i disse tilfælde desuden udredes takstmæssig porto for enhver forsendelse, med hensyn til hvilken overtrædelse er begået.“

17. § 25 affattes således:

„§ 25. a. Såfremt en overtrædelse ikke skønnes at ville medføre højere straf end en bøde på 300 kr., kan poststyrelsen tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde til postvæsenet.

b. Med hensyn til den i stk. a omhandlede tilkendegivelse finder bestemmelsen i retsplejeloven om indhold af anklageskrift i politisager tilsvarende anvendelse.

c. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter stedfunden vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 15. maj 1965. § 1 nr. 13 og 14 træder dog først i kraft fra 1. januar 1966.

Bemærkninger til lovforslaget.

Med de nugældende takster må det påregnes, at tjenestegrenen post i finansåret 1965-66 vil vise et betydeligt underskud. De pr. 1. januar 1965 ydede overenskomsttillæg til tjenestemænd vil for tjenestegrenen post betyde en udgiftsstigning

på ca. 34 mill. kr. årlig. Herudover må påregnes yderligere væsentlige merudgifter til lønstigninger, postbefordring m. v.

Da det ikke vil være forretningsmæssigt rigtigt at gøre tjenestegrenen post isoleret betragtet til en

forretning med et betydeligt underskud, vil det være rimeligt at forhøje posttaksterne.

Såfremt det foreliggende forslag vedtages uændret, påtænkes posttaksterne forhøjet med i alt ca. 67 mill. kr., nemlig:

Forhøjelse ved nærværende lovforslag af takster og gebyrer for:

	Mill. kr.
Breve.....	ca. 23,5
Brevkort.....	- 1,3
Tryksager og vareprøver.....	- 6,5
Pakker.....	- 11,7
Anbefalingsgebyr.....	- 1,6
Postanvisninger.....	- 0,3
Postopkrævninger og postindkasseringer.....	- 1,1
Aviser.....	- 7,0
	<hr/>
	I alt ca. 53,0

Administrativ forhøjelse af takster og gebyrer for:

	Mill. kr.
Forretningspapirer.....	ca. 0,1
Ekspresforsendelser.....	- 0,3
Brevpakker.....	- 0,2
Udbetalingskort.....	- 0,9
Søndagsbreve.....	- 0,5
Omekspedition af pakker.....	- 0,1
Konvolutter til postgirokontoret.....	- 0,1
Adresseløse forsendelser.....	- 3,9
Breve, brevkort, tryksager og andre brevfor- sendelser samt postopkrævninger og postanvisninger m. v. til <i>de nordiske lande</i>	- 0,8
Breve, brevkort, tryksager og andre brev- forsendelser, postopkrævninger og post- anvisninger, ekspresforsendelser til <i>øvrige udland</i> samt gebyr for toldkla- rering.....	- 5,7
Pakker til udlandet. Ved anvendelse af kurs 2,25 i stedet for 2,00 ved omsæt- ning af portoandele fra guldfrancs til danske kroner (den nøjagtige kurs er 2,2651).....	- 1,3
	<hr/>
	I alt... ca. 13,9

Der er ikke foreslået den samme procentvise forhøjelse for alle takster, idet forslaget indeholder forholdsvis størst forhøjelse af taksterne for de forsendelsesarter, der er mest tabgivende og mest arbejdskrævende, så som pakker, aviser, ekspresforsendelser, søndagsbreve, anbefalede forsendelser og adresseløse forsendelser. For breve til indlandet af vægt indtil 50 g foreslås der en forhøjelse svarende til godt 14 pct. af den hidtidige takst.

Med hensyn til de enkelte forslag til ændringer i postloven bemærkes i øvrigt:

Til nr. 1 og 2.

Forsendelsesarten forretningspapirer er foreslået flyttet fra § 1, der omhandler de forsendelsesarter, som postvæsenet skal modtage til besørgelse, til § 2, der omhandler de tjenester, som postvæsenet er bemyndiget til at udføre. I henhold til vedtagelse på verdenspostkongressen i Wien i sommeren 1964 udgår forretningspapirer som forsendelsesart i den internationale udveksling fra 1. januar 1966, idet visse ting, der hidtil har kunnet sendes som forretningspapirer, fra nævnte dato kan sendes som tryksager. Ved den foreslåede ændring vil forsendelsesarten samtidig kunne afskaffes i indlandet uden ændring af postloven.

Til nr. 3, 4, 16 og 17.

Ændringerne er foranlediget af, at bestemmelserne ønskes formuleret således, at de bliver i bedre overensstemmelse med de principper, der har været anvendt gennem de senere år for affattelse af bestemmelser om straf.

Til nr. 5.

Taksten for forretningspapirer er udgået, jfr. det til nr. 1 og 2 anførte.

Nedenfor er anført den for tiden gældende porto, der trådte i kraft den 15. april 1963:

Breve:	øre
Af vægt 50 g og derunder.....	35
- - over 50 g og indtil 250 g.....	60
- - - 250 g - - 1 kg.....	120
Enkelte brevkort.....	25
Brevkort med betalt svar.....	50
Tryksager:	
Af vægt 50 g og derunder.....	15
- - over 50 g og indtil 250 g.....	25
- - - 250 g - - 1 kg.....	90
Vareprøver:	
Af vægt 50 g og derunder.....	15
- - over 50 g og indtil 250 g.....	25
- - - 250 g - - 500 g.....	90

Til nr. 6.

Den tiltagende automatisering ved kontorforretningers udførelse giver flere og flere af postvæsenets kunder mulighed for ved relativ ringe merudgift forud for indleveringen af brevfor sendelser at sortere disse forsendelser efter postvæsenets ønsker og indlevere dem posthusvis, så postvæsenet fritages for sortering og bundtning ved afsendelsen. Postvæsenet opnår allerede nu ved imødekommen-

hed fra kundernes side i mange tilfælde en ordning af adressematerialet til fordel for posttjenesten.

For i større udstrækning at kunne opnå sådanne for posttjenesten arbejdsbesparende behandlinger før indleveringen, samt for at kunne tilskynde til at undgå indlevering på tidspunkter med spidsbelastning for postvæsenet, anser man det for formålstjenligt at kunne yde afsendere af adresserede brevforsendelser, der indleveres i et stort antal eksemplarer, en i forhold til arbejdslettelsen passende godtgørelse for den præsterede ydelse.

Der foreslås derfor givet ministeren for offentlige arbejder bemyndigelse til at bestemme, at en sådan godtgørelse ydes, og til at give de nærmere regler herfor.

Til nr. 7 og 13.

Teksten i den foreslåede § 15, I. c. afløser teksten i den hidtidige § 15, I. b., idet dog bestemmelsen vedrørende minimumsporto er overført til § 15, XVIII. Ændringen er af redaktionel karakter og har til formål at tydeliggøre bestemmelserne.

Til nr. 8.

Ud fra et foretningmæssigt synspunkt er en forhøjelse af pakketaksten nødvendig.

Nedenfor er anført den for tiden gældende porto, der trådte i kraft den 15. april 1963:

Til nr. 13.

For tiden gælder følgende porto:

1. Nummerporto.

Pr. nummer af gennemsnitsvægt indtil 50 g for dagblade og indtil 35 g for andre aviser (høststående beløb multipliceres med nummertallet i terminen), dog betales for mindst 3 numre pr. termin.....

2. Overvægtsporto.

Pr. 100 g overvægt (af dagblade, hvis gennemsnitsvægt overstiger 50 g, og af andre aviser, hvis gennemsnitsvægt overstiger 35 g. Overvægten beregnes ved fra vægten af et komplet avis-eksemplar at drage en vægtstørrelse = 50 g for dagblade og 35 g for andre aviser multipliceret med nummerantallet i terminen).....

3. Abonnementsporto.

For modtagelse af abonnement og den dermed forbundne opbevaring og afregning pr. abonnement pr. kvartal eller kortere termin.....
pr. halvår.....
pr. helår.....

4. Anmeldelsesporto.

For ekspedition og forsendelse af anmeldelser over anmeldte avis-eksemplarer pr. eksemplar (såvel dagblade som andre aviser) pr. kvartal eller kortere termin.....

Frankerede pakker:	øre
Af vægt 1 kg og derunder.....	120
- - over 1 kg og indtil 5 kg.....	150
- - - 5 - - - 10 -	275
- - - 10 - - - 15 -	500
- - - 15 - - - 20 -	950

Til nr. 9.

Anbefalingsgebyret er foreslået forhøjet 33 $\frac{1}{3}$ pct., da besørgelsen af anbefalede forsendelser er meget arbejdskrævende og med det nuværende gebyr stærkt tabgivende.

Til nr. 10, 11 og 12.

Taksten for postanvisninger, postopkrævninger og postindkasseringer, foreslås forhøjet for beløb indtil 25 kr. ved, at den hidtil gældende særlige takst for småbeløb, hvis besørgelse og opkrævning praktisk taget er forbundet med samme arbejde som besørgelse og opkrævning af større beløb, bortfalder.

Samtidig opnås en enklere taksering af disse forsendelser.

Taksten for beløb indtil 25 kr. har hidtil udgjort for:

Postanvisninger.....	øre
Postopkrævninger og postindkasseringer.....	50
	120

	Dagblade (mindst 6 gange ugentlig)		Andre aviser	
	A.	B.	A.	B.
	5,7 øre	3,8 øre	9,6 øre	6,9 øre
	8,3 -	5,5 -	10,9 -	7,7 -
	120 -	120 -	120 -	120 -
	150 -	150 -	150 -	150 -
	210 -	210 -	210 -	210 -
	30 -	30 -	30 -	30 -

På grundlag af disse takster er avisindtægterne for finansåret 1964-65 budgetteret til ca. 40 mill. kr.

Med anvendelsen af de foreslåede takster (idet der bortses fra takstklasse A, hvortil kun et meget ringe antal aviser er henført, men som uanset dette bør bibeholdes for at undgå, at den befordring af aviser, navnlig over kortere afstande, som ikke er tabgivende, unddrages post- og telegrafvæsenet) må avisbesørgelsen på grundlag af de på nuværende tidspunkt foreliggende oplysninger om bladenes antal og vægt påregnes at indbringe:

	Nugeald. mill. kr.	Forslag mill. kr.	Stigning mill. kr.	pet.
1. Nummerporto.				
144,3 mill. dag-				
bladsnumre...	5,48	6,35	0,87	15,8
155,4 mill. uge-				
bladsnumre...	10,72	12,59	1,87	17,4
2. Overvægtsporto.	8,30	9,70	1,40	16,9
3. Abonnements-				
porto.				
2 mill. eksempl. .	2,40	3,00	0,60	25,0
4. Anmeldelses-				
porto.				
19,5 mill. ekspl. .	5,85	6,83	0,98	16,7
	32,75	38,47	5,72	17,5
Udgiverkorsbånd	7,00	8,20	1,20	17,1
I alt...	39,75	46,67	6,92	17,4

På grundlag af regnskabstallene for de første 9 måneder af finansåret 1964-65 må det dog forudses, at det samlede beløb bliver noget over 40 mill. kr.

Vedrørende de enkelte portodele skal oplyses, at nummer- og overvægtsportoer udgør betaling for avisnumrenes ekspedition (afgangssortering, pakning, befordring, ankomstsartering og omdeling), medens anmeldelsesportoer er beregnet til at dække udgifterne ved det kontormæssige arbejde (udfærdigelse af sorteringslister og omdelingskartoteker, beregning og opkrævning af porto hos udgiveren, ekspedition af flytteanmeldelser m. v.) og abonnementsportoer, foruden disse sidstnævnte arbejder, opkrævning og afregning af abonnementsbeløb.

Ved beregning af nummer- og overvægtsporto for dagblade er der lagt til grund, at der ved en omdeling til samtlige husstande kan påregnes omdelt mellem 70 og 120 numre i timen alt efter bebyggelsens karakter. Da den omdeling, der overlades til post- og telegrafvæsenet, væsentligst skal foregå i mere spredt bebyggelse, og omdelingen ikke

skal ske til alle husstande, vil omkostningerne herved med den aktuelle timeløn ikke kunne anslås til mindre end ca. 13 øre pr. dagbladsnummer. For omdeling af ugeblade m. v. i København og andre større byer betales af postvæsenet for tiden til avisbude fra ca. 14 til ca. 16 øre pr. nummer.

Under hensyn til, at omdelingen i post- og telegrafvæsenet i almindelighed sker sammen med andre forsendelser, og at avisportoer traditionelt fastsættes således, at den alene dækker merudgiften ved avisbesørgelsen, kan grundportoer (nummerportoer) fastsættes noget lavere end det ovenfor nævnte beløb.

Da dagblade normalt leveres af udgiverne i delvis sorteret stand, hvilket fritager postvæsenet for en del sorteringsarbejde, er portoer for disse blade i lighed med tidligere fastsat lavere end for ugeblade.

Optrækning af abonnementsafgift medfører omdelingsmæssigt ganske samme arbejde som indkasseringsaf en postindkasserings, for hvilken portoer for beløb indtil 25 kr. foreslås forhøjet til 150 øre. Da abonnementsportoer desuden skal give dækning for forskelligt kontormæssigt arbejde, jfr. ovenfor, må den foreslåede forhøjelse af abonnementsportoer ses som en ajourføring, hvilket også er tilfældet for den foreslåede forhøjelse af anmeldelsesportoer.

Som anført i bemærkningerne til det lovforslag, der blev fremsat i folketinget den 1. februar 1963, og på grundlag af hvilket det blev vedtaget en forhøjelse af avistaksterne svarende til den merudgift, som post- og telegrafvæsenet havde haft siden taksterne sidst blev ændret ved lov nr. 361 af 20. december 1961, måtte det på daværende tidspunkt påregnes, at der efter gennemførelsen pr. 1. januar 1964 af de foreslåede forhøjelser med de daværende udgifter var et underskud på besørgelsen af dagblade, ugeblade og tidsskrifter på ca. 8 mill. kr. årlig, som måtte dækkes gennem portoindtægterne for breve og eventuelt af andre indtægter. Ved denne beregning var det lagt til grund, at alene meromkostningerne ved besørgelsen af dagblade, ugeblade og tidsskrifter søges dækket af portoindtægterne for disse blade, medens øvrige omkostninger vedrørende denne besørgelse måtte dækkes af portoindtægterne for de øvrige forsendelser.

Post- og telegrafvæsenet vil således fortsat have et væsentligt underskud på avisbesørgelsen også efter gennemførelsen af den nu foreslåede takstforhøjelse, idet denne kun udgør en ajourføring i forhold til udgiftsstigning efter den 1. januar 1965.

Til nr. 14.

Den gældende porto udgør 5 øre pr. korsbånd plus en vægtporto på 16,5 øre pr. $\frac{1}{2}$ kg; for aviser, der opfylder de for takst B fastsatte takster, dog

11 øre pr. $\frac{1}{2}$ kg. Der foreslås fastsat en porto af 5 øre pr. korsbånd plus 19,5 øre pr. $\frac{1}{2}$ kg; for aviser, der forsendes efter takstklasse B, dog 13 øre pr. kg.